

Biuro Komunikacji i Promocji

Zespół prasowy

Bezpieczne przywracanie normalnej pracy sądów – nowe rozwiązania w kolejnej Tarczy antykryzysowej

Ministerstwo Sprawiedliwości widzi potrzebę bezpiecznego „odmrażania” pracy sądów, tak aby nie odbyło się to ze szkodą dla obywateli i pracowników wymiaru sprawiedliwości. Służą temu przygotowane w resorcie rozwiązania, które znalazły się w przyjętym przez rząd i skierowanym do Sejmu projekcie nowej Tarczy antykryzysowej 3.0. Wszelkie zaproponowane mechanizmy mają na celu przywrócenie stronom postępowań dostępu do wymiaru sprawiedliwości jako jednego z fundamentów funkcjonowania państwa.

Przyspieszenie postępowań

Zgodnie z projektem, więcej spraw w sądach będzie miało pilny charakter. Będą to sprawy, w których stosowane jest tymczasowe aresztowanie, dotyczące podjęcia warunkowego umorzenia postępowania i wykonania kary warunkowo zawieszanej, a także np. o wyrażenie zgody na zabieg medyczny, tak ważne w czasie epidemii. Wśród spraw pilnych znajdą się również m.in. przesłuchania świadków w postępowaniach dotyczących przestępstw seksualnych. Będą mogły być szybko przeprowadzane bez względu na to, czy podejrzany o takie przestępstwo został już zatrzymany.

W wielu nowych rodzajach spraw będzie można uzyskać wyrok bez rozprawy, aby nie narażać zdrowia uczestników postępowań sądowych. Będzie tak w sytuacji, gdy względy bezpieczeństwa epidemicznego nie pozwalają na odbycie normalnej rozprawy, a sąd nie dysponuje sprzętem umożliwiającym przeprowadzenie rozprawy na odległość. W takim przypadku, w razie konieczności rozpoznania sprawy, będzie można ją rozstrzygnąć na posiedzeniu niejawnym, oczywiście po odebraniu od stron np. pisemnych stanowisk albo odebraniu zeznań od świadków na piśmie.

Co najważniejsze, w terminie 7 dni od dnia wejścia ustawy w życie zaczną biec w dalszym ciągu terminy procesowe i sądowe – np. na zaskarżenie orzeczenia lub wniesienie pisma procesowego do sądu, co pozwoli na zakończenie wielu czekających na rozstrzygnięcie spraw, również tych, które nie posiadają statusu pilnego. Terminy, które uległy zawieszeniu, będą biegły w dalszym ciągu, a te, które nie rozpoczęły biegu, zaczną biec.

Rozprawy na odległość

W szerszym zakresie rozprawy będą odbywały się na odległość, w celu minimalizacji ryzyka zachorowania dla obywateli. Minister Sprawiedliwości analizuje i określi w rekomendacjach

dla sądów warunki dla przeprowadzania takich rozpraw, mając na uwadze możliwości techniczne i organizacyjne sądów oraz potrzebę sprawnego działania systemu przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.

Dzięki nowym rozwiązaniom w sądach, oprócz stosowania zwykłych środków ochrony, jak maseczki, dezynfekcja rąk i zachowanie dwumetrowego dystansu, będą przeprowadzane, w miarę możliwości technicznych, przesłuchania świadków lub biegłych w trybie wideokonferencji z innego pomieszczenia w sądzie. Zdalnie można będzie też przesłuchiwać np. osadzonych w zakładach karnych, bez konieczności transportowania ich do sądów.

Wprowadzony zostanie również mechanizm pozwalający prezesom sądów na szybkie reagowanie na braki kadrowe poprzez przenoszenie sędziów do wydziałów wymagających wsparcia.

Bezpiecznie u notariusza

Dzięki zmianom bezpieczniejsze będzie również załatwianie spraw u notariusza. Notariusz przy sporządzaniu czynności notarialnej korzysta z dokumentów urzędowych. Zmiana umożliwi korzystanie z dokumentów elektronicznych, które mogą być dostarczane notariuszowi za pomocą elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP). Chodzi np. o odpisy aktów stanu cywilnego, dokumenty wydawane przez organy ewidencji gruntów, dokumenty planistyczne, dokumenty wydawane przez organy administracji skarbowej. Wydrukowany i poświadczony przez notariusza dokument będzie miał moc prawną dokumentu elektronicznego.

Proponowane rozwiązanie umożliwi obywatelom, przy sporządzaniu czynności notarialnej, załatwianie ich życiowych spraw bez konieczności fizycznej obecności w urzędach oraz bez konieczności tradycyjnej wymiany korespondencji.

Łatwiejszy dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej

Na czas stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii albo stanu nadzwyczajnego, zniesiony zostanie obowiązek składania wymaganego obecnie oświadczenia o tym, że osoba, która chce skorzystać ze wsparcia, nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej usługi prawnej. Pomoc będzie mogła być udzielana zdalnie, np. przez telefon lub internet.

Ułatwienie dla przedsiębiorców

Aby zaoszczędzić spółkom kosztów obowiązkowej zamiany akcji papierowych na elektroniczne, a także mając na uwadze kłopoty organizacyjne z tym związane, odkładamy zamianę akcji na później. Termin przeprowadzenia odpowiednich czynności został przesunięty o trzy miesiące – do 30 września 2020 r. Natomiast papierowe dokumenty akcji utracą moc dopiero 1 marca 2021 r. Pozwoli to spokojnie przeprowadzić całą operację.

Rozwiązania dla zawodów prawniczych

Nie dla każdej osoby, która zamierzała przystąpić do prawniczego egzaminu zawodowego w marcu 2020 r., nowy termin w tym roku może być odpowiedni. Dlatego przewidziano dla takich osób zwrot pełnej – uiszczonej już – opłaty za egzamin.

Dla osób przygotowujących się do egzaminów zawodowych proponujemy uprawnienie do urlopu płatnego (szkoleniowego) w części niewykorzystanej z powodu odwołania egzaminu.

W obecnym stanie prawnym, przed upływem 2,5 roku aplikacji notarialnej, aplikanci mogą przystąpić do kolokwium. Kolokwium to powinno być przeprowadzone do 30 czerwca 2020 r. Z uwagi na stan epidemii, termin tego kolokwium podlega elastycznemu przesunięciu.

Zdalna praca rad osiedli

Rady osiedli w spółdzielniach mieszkaniowych będą mogły podejmować decyzje w sposób zdalny, tak jak rada nadzorcza i zarząd spółdzielni.

Tarcza antylichwiarska

Projekt zawiera również rozwiązania antylichwiarskie, przewidujące m.in., że nikt nie straci mieszkania z powodu niewielkiego długu. Nieważne będą umowy, które przenoszą własność mieszkania lub domu w zamian za pożyczkę, która stanowi ułamek wartości mieszkania lub domu.

Komornik będzie mógł zlicytować mieszkanie tylko, gdy dług będzie przekraczał 5% wartości mieszkania.

Każdy, kto zawrze umowę pożyczki żądając zapłaty lichwiarskich kosztów lub odsetek musi się liczyć z karą, która może wynieść nawet pięć lat pozbawienia wolności.

Szczegółowo informowaliśmy o tym projekcie w relacji z konferencji prasowej 22 kwietnia br.:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/nikt-nie-straci-mieszkania-z-powodu-niewielkiego-dlugu--antylichwiarskie-rozwiazania-ministerstwa-sprawiedliwosci-w-nowej-tarczy-antykryzysowej>

Biuro Komunikacji i Promocji
Ministerstwo Sprawiedliwości